

A Kisszékelyi-dombság Natura 2000 terület florisztikai vizsgálata

VAS István

7191 Hőgyész, Jókai u. 9.; istvanvas00@yahoo.de

Elfogadva: 2020. július 1.

Kulcsszavak: erdei élőhelyek, gyepek, Magyarország flórája, Tolnai-hegyhát, védett fajok, vizes élőhelyek.

Összefoglalás: A Tolnai-hegyhát flóráját és növényföldrajzi vonásait feltáró második közleményemben a hegyhát északi részén, már az erdőssztyep övben fekvő Kisszékelyi-dombság Natura 2000 területről (HUDD20029) közlöm 313 faj előfordulási adatait. Az adatgyűjtést az erdőtársulások mellett gyepekre és vizes élőhelyekre is kiterjesztettem. Ezek az adatok kiegészítik BARTHA et al. 2015: Magyarország edényes növényfajainak elterjedési atlasza térképeit is. A helyi erdőzónában végzett korábbi vizsgálatokkal összehasonlítva adataimból látható az eurázsiai-kontinentális flóraelemek térnyerése, és több olyan balkáni, szubmediterrán és mediterrán taxon elmaradása, amelyek még a hegyhát déli részén előfordultak. A Kisszékelyi-patak kis kiterjedésű élőhelyein értékes és ritka, a területen korábban nem észlelt vizes élőhelytípusokat veszélyeztetnek a közelben végzett szántóföldi munkák.

Bevezetés

A 2015 és 2017 között a Tolnai-hegyháton a Lengyel–Hőgyészi-erdőkben végzett adatgyűjtési munkám (VAS és TÓTH 2018) folytatását és kiegészítését tartalmazza jelen dolgozat. A Lengyel–Hőgyészi-erdők a hegyhát déli részén, klímazonálisan a zárt tölgyes övben, míg a Kisszékelyi-dombság már főként az erdőssztyep övben található (Soó 1962). A terület sajátossága, hogy a háromszög alakban észak-északkelet irányban fekvő hegyhát itt leszűkül és keleti irányban lejtősen belesimul a Mezőföldre (Colocense), amely az Eupannonicum része. Nyugati irányban ugyanakkor a táblarögök meredek letörései alatt a Kapos folyón túl a Külső-Somogy kistája látható, amely a hegyhátal együtt a Kaposense része (Soó 1962, KEVEY 2004).

A Tolnai-hegyhát a Tolnai-dombság kistájai közül 716 km²-es területével a legnagyobb (a Szekszárdi-dombvidék 200 km², a Völgység 429 km² kiterjedésű). A három kistáj közül a legsajátosabb morfológiai arculatú a hegyhát, melyet nyugaton a Kapos, északon és keleten a Sió és a Sárvíz, délen pedig az Alsóhidas-patak határol. Területe völgyekkel és szurdokokkal sűrűn felszabdalt, 200–220 m magasra kiemelt hegyhátakból, keskeny vízválasztó gerincekből és lösz borította táblarögökből áll. A Simontornyai-, Nagyszékelyi-, Mislai-, Gyönki- és

Högyészi-táblarögök jellemzője, hogy egymás mellett párhuzamosan sorakozva eróziós fővölgyek között 3–6 km szélességben északkelet–délnyugat irányban rendeződtek. Eróziós völgyek déli oldalán magas meredek peremmel emelkednek ki, és 80–100 m-t lejtének a következő eróziós völgy allúviumáig. Az eróziós völgyek patakjai (Kisszékelyi-patak, Nagyszékelyi-patak, Báni-patak, Bikádi-patak, Diósberényi-árok) a hegyhát fő vízgyűjtőjébe, a Donát-patakba torkollanak. A hegyhát táblarögeinek felszínét több mint 700 deráziós völgy tagolja, ami magyarázatot ad a kistáj magas reliefenergiájára is, ami km²-enként a 100–150 m-t is eléri (ÁDÁM 1969).

A Kisszékelyi-dombság területén a leginkább felszabdalt területeken maradtak meg a legértékesebb természetes őshonos fafajokból álló erdei élőhelyek, amelyeknek eróziót gátló talajvédő szerepe is van. Az 1780-as években készített térképeken még látható, hogy a környék településeit nagy kiterjedésű erdők veszik körbe (HORVÁTH 2014). A hegyhát keleti részén az erdőirtások miatt már 200–300 éve is hiányoztak az erdők. Az eróziós hatás miatt kialakult deráziós völgyekben csak a széles völgytalpak alkalmasak szántóföldi művelésre. A völgyek meredek oldalain egyre nagyobb kiterjedésben jelennek meg a löszgyepek, amelyeken megfelelő kezelés mellett gazdag lőszvegetáció alakulhat ki. Sajnos a legeltető állattartás visszaszorulása miatt napjainkban a cserjésedés és a degradáció csökkenti a fajgazdagságukat. Az eróziós fővölgyekben a tavak és patakok partján sajnos csak szűk sávban jöttek létre mocsárrétek, magassásosok, fűzligetek és bokorfüzesek. Ezek szép példáit lehet látni az egyetlen természetes vízfolyás, a Kisszékelyi-patak mentén. A patak völgy része a Nemzeti Ökológiai Hálózathoz tartozó ökológiai folyosónak, ezért fokozott védelemre szorul (HORVÁTH 2017).

A Kisszékelyi-dombság éghajlatára fekvésénél fogva főként a kontinentális és kisebb mértékben a szubmediterrán hatások érvényesülése jellemző. A terület mérsékelten száraz, meleg, mérsékelten forró nyarú körzetbe tartozik, csak a magasabb térszínekre jellemző a hűvös, mérsékelten nedves, enyhe tél. A kontinentalitás nyugatról kelet felé fokozódik. Az éves középhőmérséklet 10,4–10,6 °C, a napsütés évi összege 1900–2050 óra között mozog, ami alig 100 órával kevesebb a legtöbb napfényt kapó Dél-Alföldnél. Az átlagos éves csapadékösszeg 600–630 mm, ami a nyugati területre jellemző, kelet felé fokozatosan csökken. Az Alföld csapadékmennyiségénél így is 150–200 mm-rel több. A legcsapadékosabb időszak a május és június. Az uralkodó szélirány északi–északnyugati, a déli kitérttségű lejtők védelmet élveznek az északi szelektől (DDNP 2016).

A terület talajtípusai is jól jelzik a növényföldrajzi kettősséget, mivel a kelet-európai és az ázsiai térségek erdőssztyep vidékeire jellemző csernozjom talaj a hegyhát keleti felén is megjelenik, mintegy jelezve a Mezőföld közelségét, míg az erdőzóna taljai, az agyagbemosódásos barna erdőtalaj és a barnaföld a hegyhát nyugati és déli felén jellemző. A patakok mentén főként réti öntéstalajok találha-

tók. Ebben a növényföldrajzilag átmeneti helyzetben fontossá válik a dombság kitettsége, lejtőszöge és magassága is, mivel ezek hatással vannak a növényzet összetételére (HORVÁTH és KOVÁTS 2014). A Kisszékelyi-dombság területén a füves puszták és az erdőzóna jellemző növénytársulásainak szoros egymásmelletti-sége és a terület változatos morfológiája okozza, hogy a két zóna növénytársulásai mozaikosan egymásba ékelődnek. A Kisszékelyi-dombság területén található sok természetközeli, az egykori erdőtípusokat megőrző, erdei, füves pusztai és víz-élőhely biztosítja a területen élő növény- és állatfajok gazdagságát.

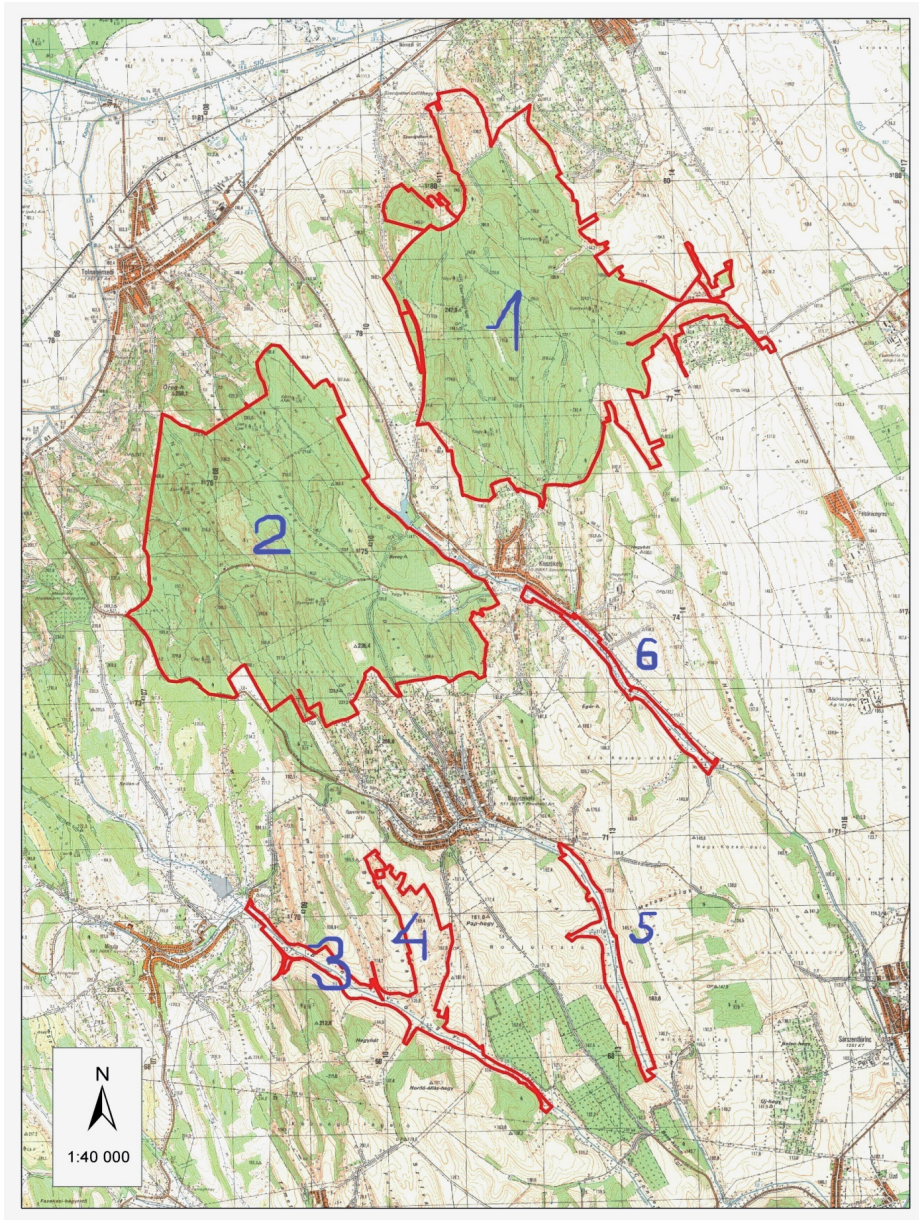
Ezen okok indokolják, hogy a 2979 ha területű Kisszékelyi-dombság a Natura 2000 kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területe lett, és egy részét a megyei értéktárba is felvették. A völgyekkel erősen felszabdalt területen két nagy erdőtömb, a Nagyszékelyi-erdő és a Kisszékelyi-erdő található, amelyeknek vizét a Nagyszékelyi-patak, a Kisszékelyi-patak és a miszlai Báni-patak gyűjti össze.

A vizsgált löszgyepek, a Hamarászó-völgy és a Kovászó, az erdőtömbök déli lejtőin helyezkednek el, míg nyugati fekvésben található a Nagyszékelyi-erdő Kapos-völgyi letörésén Tolnanémedinél (erdőssztyeprét), és Simontornyánál a Szentpéteri-szőlőhegyen. A Liliomosi-legelő a Kisszékelyi-patak völgyének nyugati felén terül el. A Báni-völgy erősen cserjésedő oldala Nagyszékelytől délnyugati irányban található (1. ábra).

A két nagy erdőtömbben előforduló erdőtársulások a következők. A nyílt lösztölgyesek (*Aceri tatarici-Quercetum pubescentis-roboris* Zólyomi 1957) a lejtők délies kitettségű meredekebb oldalát és a dombéleket borítják, aljnövényzetükben megjelennek füvespusztai elemek is (HORVÁTH et al. 2017). A zárt lösztölgyesek (*Pulmonario mollis-Quercetum roboris* Kevey 2008) a gyertyános-tölgyesek felett a löszvölgyek oldalában, félüde termőhelyeken élnek (KEVEY et al. 2018). A gyertyános-tölgyesek (*Corydali pumilae-Carpinetum* Kevey 2008) északi kitettségű lejtőkön, üde talajú völgyaljakban jellemzők (KEVEY et al. 2019). A cseres-tölgyesek (*Potentillo micranthae-Quercetum dalechampii* Horvát A. O. 1981) 50%-os arányú jelenléttel, a széles dombhátakon vagy délies kitettségű, magasán fekvő lejtőkön található (HORVÁTH 2014).

A vizsgált gepes élőhelyek az alábbiak. Erdőssztyeprétek, félszáraz irtásrétek, száraz magaskórósok (Á-NÉR besorolásuk: H4, (ÁNÉR 2011) száraz tölgyesek irtásrétjein, másodlagosan kialakuló, délnyugatias kitettségű meredek oldalon terülnek el a Nagyszékelyi-erdő nyugati oldalán. Löszgyepek, kötött talajú sztyeprétek (H5a) zártabb állományai kevésbé meredek lejtők platóin, sztyep-talajon alakulnak ki.

A Báni-patak és a Kisszékelyi-patak mentén előforduló vizes élőhelyek: mocsárrétek (D34, Báni-patak, Kisszékelyi-patak); patakparti és lápi magaskórósok (D5, Kisszékelyi-patak); nem zombékoló magassásrétek (B5, Kisszékelyi-patak); franciaperjés rétek (E1, Báni-patak); nem tőzegképző nádasok, gyéké-

1. ábra. A Kisszékelyi-dombság Natura 2000-es területei (forrás: www.mepar.hu/mepar). 1 = Kisszékelyi-erdő; 2 = Nagyszékelyi-erdő; 3 = Báni-patak; 4 = Báni-völgy, 5 = Nagyszékelyi-patak; 6 = Kisszékelyi-patak.

Fig. 1. Map of Kisszékely Hill Natura 2000 site (source: www.mepar.hu/mepar). 1 = Kisszékely Forest; 2 = Nagyszékely Forest; 3 = Bán Creek; 4 = Bán Valley; 5 = Nagyszékely Creek; 6 = Kisszékely Creek.

nyesek, tavikákások (B1a, Báni-patak, Kisszékelyi-patak); Harmatkásás, békabuzogányos, pántlikafüves mocsári-vízparti növényzet (B2, Kisszékelyi-patak).

A Duna–Dráva Nemzeti Park megbízásából az adatgyűjtést 2018-ban a Nagyszékelyi-erdőben, az erdőtömb melletti Kovászón, és a nyugati oldalon található löszgyepeken, valamint a Báni-patak mentén és a hozzá szervesen kapcsolódó Báni-völgyben végeztem. 2019-ben a Kisszékelyi-erdőt, a Simontornya határában fekvő Szentpéteri-szőlőhegyet, a Hamaraszó-völgyet, a Bab-aszó és a Liliomosi-legelő löszgyepeit, valamint a Kisszékelyi-patak mentét vizsgáltam. A vizsgálat célja ennek a múltban nem teljes mértékben feltárt területnek a florisztikai felmérése, valamint a különböző Natura 2000 élőhelyek monitorozása által az okszerű élőhely-fenntartási munkák segítése volt.

A Kisszékelyi-dombságban jelentős florisztikai munkát végzett az 1920-as években Pillich Ferenc simontornyai gyógyszerész (PILlich 1927, 1930), aki 753 sorszámozott fajt írt össze különböző élőhelyekről. Kisebb számban közöltek adatokat még a múlt században HOLLÓS (1911) és HORVÁT (1942). A múlt század végén Magyarország is kapcsolódott a közép-európai flóratérképezési programhoz, amelynek során a 2000-es években több kutató is közölt adatokat a térségből: KEVEY (1993, 2004, 2017, 2018), KIRÁLY (2007, Kisszékely), CSIKY (2017, Pincehely), TELEKI (2012, Nagyszékely), HORVÁTH (2014, 2017); Kisszékelyi-erdő, Hamaraszó-völgy). Ebben az időszakban, a dolgozatban szereplő 14 vizsgált terület közül csak a Kisszékelyi-erdőben és a Hamaraszó-völgyben történt módszeres florisztikai felmérés.

Anyag és módszer

2018-ban a Nagyszékelyi-erdőben 41 erdőrészletben, 6 löszgyepben és a Báni-patak vizes élőhelyein végeztem adatgyűjtést. 2019-ben a Kisszékelyi-erdőben a vizsgálatok 61 erdőrészletben, 4 löszgyepben és a Kisszékelyi-patak vizes élőhelyein folytatódtak. Az adatgyűjtéseket a vegetációs időszakban havi rendszerességgel, a leginkább természetes vagy természet közeli erdőrészletekben folytattam. A Nagyszékelyi-erdő és a vizes élőhelyek vizsgálatát azért tartottam fontosnak, mert ezek korábban nem, vagy csak részlegesen voltak kutatva. A Báni-patak kiválasztását a Báni-völgy löszgyepeinek közelsége, míg a Kisszékelyi-patakét annak természetes vízfolyás jellege indokolta. Sajnos a Nagyszékelyi-erdő nagy része vadaskert, ezért itt csak a kerítésen kívül lehetett gyűjteni. A fátlan élőhelyeken elvégeztem a terület Á-NÉR szerinti élőhely-besorolását is. A ritka, illetve védett fajokról fotók is készültek. Jelen közleményben azok a fajok szerepelnek, amelyek ritkák, védettek, valamint a Kisszékelyi-dombságban még nincs közölt adatuk. A felmérés az alábbi CEU kóddal rendelkező kvadrátokat érintette: 9276.4, 9277.3, 9376.2, 9376.4, 9377.1, 9377.3. Az erdőterületek, dűlők,

lössgyepek megnevezéséhez az EOV rendszerű 1:10000 méretarányú topográfiai térképek megnevezéseit használtam, amelyet a DDNP munkatársai bocsájtottak rendelkezésemre. A taxonok sorszámozása, nómenklatúrája az Új magyar fűvész-könyvet (KIRÁLY 2009) követi.

Enumeráció

42. *Athyrium filix-femina* (L.) Roth – Kisszékely: Barátok tava felett (9377.1)
 55. *Dryopteris filix-mas* (L.) Schott – Kisszékely: Vadkerti-patak (9377.1), Kisszékely: Bab-aszó (9377.1) KEVEY (2018)
 95. *Salix fragilis* L. – Miszla: Bíbor (9376.4)
 104. *Salix cinerea* L. – Báni-patak (9377.3)
 149. *Parietaria officinalis* L. – Kisszékelyi-erdő (9277.3), Nagyszékelyi-erdő: Kecske-hegy (9377.1)
 159. *Persicaria amphibia* (L.) Delarbre – Kisszékelyi-patak (9377.1)
 161. *Persicaria lapathifolia* (L.) Delarbre – Kisszékelyi-patak (9377.1)
 162. *Persicaria maculosa* Gray – Báni-patak (9377.3)
 165. *Persicaria dubia* (Stein) Fourr. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2), Kisszékelyi-erdő (9277.3), Miszla: Bíbor (9376.4)
 193. *Rumex palustris* Sm. – Kisszékelyi-patak (9377.1)
 199. *Rumex sanguineus* L. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2), Nagyszékelyi-erdő: Dukai-hegy (9377.1)
 200. *Rumex hydrolapathum* Huds. – Kisszékelyi-patak (9377.1)
 202. *Rumex crispus* L. – Kisszékelyi-patak (9377.1)
 222. *Chenopodium hybridum* L. – Kisszékelyi-erdő: Kukoricázó (9377.1)
 273. *Phytolacca americana* L. – Nagyszékelyi-erdő: Dukai-hegy (9377.1)
 292. *Stellaria neglecta* Weihe – Kisszékelyi-erdő: Kukoricázó (9377.1)
 335. *Lychnis coronaria* (L.) Desr. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2)
 336. *Lychnis viscaria* L. – Kisszékelyi-erdő (9277.3)
 339. *Silene otites* (L.) Wibel. – Kisszékely: Bab-aszó (9377.1)
 341. *Silene alba* (Mill.) E. H. L. Krause – Kisszékelyi-patak, Nagyszékelyi-erdő: Dukai-hegy (9377.1), Simontornya: Szentpéteri-szőlőhegy (9277.3)
 353. *Silene nutans* L. – Kisszékelyi-erdő, Simontornya: Szentpéteri-szőlőhegy (9277.3)
 355. *Cucubalus baccifer* L. – Miszla: Báni-patak (9376.4)
 361. *Saponaria officinalis* L. – Kisszékely: Liliomosi-legelő, Kovászó (9377.1)
 373. *Dianthus pontederæ* A. Kern. – Báni-völgy (9377.3), Kisszékely: Bab-aszó (9377.1)

374. *Dianthus giganteiformis* Borbás s. str. – Simontornya: Szentpéteri-szőlő-hegy (9277.3), Nagyszékelyi-erdő: erdőssztyeprét (9376.2)
375. *Dianthus armeria* L. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2), Nagyszékelyi-erdő: Dukai-hegy, Kiszékelyi-erdő: Kukoricázó (9377.1)
391. *Nigella arvensis* L. – Kiszékely: Hamarászó-völgy, Kovászó (9377.1), Báni-völgy (9377.3)
394. *Isopyrum thalictroides* L. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2), Nagyszékelyi-erdő: Dukai-hegy (9377.1)
397. *Caltha palustris* L. – Miszla: Bíbor (9376.4), Báni-patak (9377.3), Kiszékelyi-patak (9377.1)
408. *Anemone ranunculoides* L. – Kiszékelyi-erdő (9277.3), Nagyszékelyi-erdő: Dukai-hegy (9377.1), Nagyszékelyi-erdő (9376.2), Nagyszékely: Kalános-erdő (9376.2) KEVEY (2018)
424. *Adonis vernalis* L. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2), Báni-patak, Báni-völgy (9377.3)
434. *Ranunculus trichophyllus* Chaix – Báni-patak (9377.3), Kiszékelyi-patak (9377.1)
435. *Ranunculus ficaria* L. – Miszla: Bíbor (9376.4), Báni-patak (9377.3), Nagyszékelyi-erdő (9376.2), Kiszékelyi-patak (9377.1), Nagyszékelyi-erdő: Dukai-hegy (9377.1)
444. *Ranunculus sceleratus* L. – Kiszékelyi-patak (9377.1)
445. *Ranunculus bulbosus* L. – Kiszékely: Kovászó (9377.1)
455. *Ranunculus acris* L. – Báni-patak (9377.3)
460. *Thalictrum aquilegifolium* L. – Nagyszékelyi-erdő: Dukai-hegy (9377.1), Csókás (9277.3) TÓTH (2018)
462. *Thalictrum minus* L. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2)
470. *Berberis vulgaris* L. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2), Báni-völgy (9377.3)
485. *Corydalis cava* L. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2), Nagyszékelyi-erdő: Dukai-hegy (9377.1)
487. *Corydalis pumila* Rchb. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2), Nagyszékelyi-erdő: Dukai-hegy (9377.1)
495. *Sisymbrium officinale* (L.) Scop. – Báni-völgy (9377.3)
497. *Sisymbrium altissimum* L. – Báni-völgy (9377.3)
500. *Sisymbrium loeselii* L. – Kiszékely: Bab-aszó (9377.1)
502. *Alliaria petiolata* (M. Bieb.) Cavara et Grande – Báni-völgy (9377.3)
514. *Erysimum odoratum* Ehrh. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2), Kiszékelyi-erdő: Kukoricázó (9377.1)
518. *Hesperis sylvestris* Crantz – Nagyszékelyi-erdő: Dukai-hegy (9377.1)

527. *Rapistrum perenne* (L.) All. – Kisszékely: Hamarászó-völgy, Kovászó: Liliomos (9377.1)
537. *Cardamine bulbifera* (L.) Crantz – Nagyszékelyi-erdő (9376.2), Nagyszékelyi-erdő: Dukai-hegy (9377.1), Kisszékely: Kis-erdő (9277.3), Bab-aszó (9377.1) KEVEY (2018)
549. *Arabis recta* Vill. – Báni-völgy (9377.3)
560. *Berteroa incana* (L.) DC. – Báni-völgy (9377.3), Kisszékelyi-erdő: Kukoricázó (9377.1), Simontornya: Szentpéteri-szőlőhegy (9277.3)
562. *Rorippa austriaca* (Crantz) Besser – Báni-völgy (9377.3), Miszla: Bíbor (9376.4)
567. *Rorippa sylvestris* L. Besser – Kisszékelyi-patak (9377.1)
569. *Draba nemorosa* L. – Báni-patak (9377.3)
583. *Thlaspi perfoliatum* L. – Báni-völgy (9377.3)
585. *Thlaspi arvense* L. – Báni-völgy (9377.3)
608. *Diplotaxis muralis* (L.) DC. – Kisszékelyi-erdő (9277.3)
622. *Calepina irregularis* (Asso) Thell. – Báni-völgy (9377.3)
725. *Potentilla reptans* L. – Báni-patak (9377.3), Kisszékelyi-patak (9377.1)
728. *Potentilla argentea* L. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2)
731. *Potentilla heptaphylla* L. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2), Báni-völgy (9377.3)
736. *Fragaria viridis* Duchesne – Kisszékely: Hamarászó-völgy (9377.1)
838. *Chamaecytisus supinus* (L.) Link – Báni-völgy (9377.3)
842. *Chamaecytisus austriacus* (L.) Link – Báni-völgy (9377.3)
844. *Chamaecytisus ratisbonensis* (Schaeff.) Rothm. – Báni-völgy (9377.3)
851. *Genista tinctoria* L. – Báni-völgy (9377.3)
869. *Astragalus glycyphyllos* L. – Báni-patak (9377.3)
870. *Astragalus cicer* L. – Kisszékely: Liliomosi-legelő (9377.1)
871. *Astragalus asper* Wulfen – Nagyszékelyi-erdő: erdőssztyeprét (9276.4)
874. *Astragalus onobrychis* L. – Kisszékely: Hamarászó-völgy, Liliomos, Kovászó (9377.1)
900. *Vicia lathyroides* L. – Kisszékely: Liliomosi-legelő (9377.1)
905. *Vicia sepium* L. – Báni-patak (9377.3)
912. *Lathyrus pratensis* L. – Báni-patak (9377.3), Simontornya: Szentpéteri-szőlőhegy (9277.3)
926. *Lathyrus lacteus* (M. Bieb.) Wissjul. – Kisszékelyi-erdő (9277.3), Pálfa: Gyertyános, Kisszékely: Kis-erdő (9277.3) KEVEY (2017)
934. *Ononis spinosa* L. – Kisszékely: Kovászó (9377.1)
937. *Melilotus albus* Desr. – Simontornya: Szentpéteri-szőlőhegy (9277.3)
939. *Melilotus altissimus* Thuill. – Báni-patak (9377.3)
978. *Trifolium pratense* L. – Báni-patak (9377.3)
983. *Trifolium arvense* L. – Kisszékely: Bab-aszó (9377.1)

984. *Dorycnium herbaceum* Vill. – Báni-völgy (9377.3), Kiszékely: Hamarászó-völgy (9277.3)
990. *Lotus corniculatus* L. – Kiszékely: Hamarászó-völgy (9377.1)
992. *Securigera varia* (L.) Lassen – Báni-völgy (9377.3)
- 994.1 *Anthyllis vulneraria* subsp. *polyphylla* (Kit.) Nyman – Nagyszékelyi-erdő: erdőssztyeprét (9376.2), Simontornya: Szentpéteri-szőlőhegy (9277.3), Kiszékely: Kovászó (9377.1)
1000. *Onobrychis arenaria* (Kit.) DC. – Báni-völgy (9377.3)
1014. *Geranium columbinum* L. – Nagyszékelyi-erdő: Dukai-hegy (9377.1), Kiszékely: Hamarászó-völgy (9377.1)
1015. *Geranium dissectum* Jusl. – Báni-völgy (9377.3)
1023. *Erodium cicutarium* (L.) L'Hér. – Báni-völgy (9377.3)
1032. *Linum hirsutum* L. – Kiszékely: Hamarászó-völgy, Liliomos, Kovászó (9377.1)
1034. *Linum austriacum* L. – Kiszékely: Hamarászó-völgy, Liliomos, Kovászó (9377.1)
1039. *Mercurialis ovata* Sternb. et Hoppe – Nagyszékelyi-erdő (9376.2); a Kiszékelyi dombságban általánosan elterjedt faj!
1044. *Euphorbia helioscopia* L. – Báni-völgy (9377.3)
1049. *Euphorbia glareosa* Pall. – Kiszékelyi-erdő (9377.1)
1052. *Euphorbia epithymoides* L. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2)
1058. *Euphorbia salicifolia* Host – Kiszékelyi-erdő (9377.1)
1062. *Euphorbia virgata* Waldst. et Kit. – Simontornya: Szentpéteri-szőlőhegy (9277.3)
1067. *Euphorbia taurinensis* All. – Simontornya: Szentpéteri-szőlőhegy (9277.3)
1070. *Dictamnus albus* L. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2)
1076. *Polygala comosa* Schkuhr – Kiszékely: Kovászó (9377.1)
1081. *Cotinus coggygria* Scop. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2)
1083. *Acer tataricum* L. – Kiszékelyi-erdő (9277.3), Kiszékelyi-erdő: Vadkert, Csalitos (9337.1), Nagyszékelyi-erdő: Dukai-hegy (9377.1), Kiszékely: Bab-aszó (9377.1), Nagyszékelyi-erdő (9376.2)
1097. *Euonymus verrucosus* Scop. – Báni-völgy (9377.3)
1102. *Frangula alnus* Mill. – Kiszékelyi-patak (9377.1)
1121. *Lavatera thuringiaca* L. – Báni-völgy (9377.3)
1125. *Althaea officinalis* L. – Báni-patak (9377.3), Kiszékelyi-patak (9377.1)
1129. *Abutilon theophrasti* Medik. – Báni-patak (9377.3)
1137. *Elaeagnus angustifolia* L. – Simontornya: Szentpéteri-szőlőhegy (9277.3)
1145. *Hypericum hirsutum* L. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2), Kiszékelyi-erdő (9277.3)
1151. *Viola arvensis* Murray – Báni-völgy (9377.3)

1153. *Viola alba* Besser – Kisszékelyi-erdő (9377.1)
1154. *Viola suavis* M. Bieb. – Báni-völgy (9377.3)
1161. *Viola reichenbachiana* Jord. – Kisszékelyi-erdő (9277.3)
1189. *Echinocystis lobata* (Michx.) Torr. et A. Gray – Báni-patak (9377.3)
1196. *Lythrum salicaria* L. – Báni-patak (9377.3)
1220. *Epilobium parviflorum* Schreb. – Báni-patak (9377.3)
1241. *Sanicula europaea* L. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2), Kisszékelyi-erdő (9277.3)
1243. *Eryngium campestre* L. – Nagyszékelyi-erdő: erdőssztyeprét Öreg-hegy (9276.4)
1265. *Berula erecta* (Huds.) Coville – Kisszékelyi-patak (9377.1)
1269. *Seseli annuum* L. – Kisszékely: Bab-aszó, Kukoricázó-erdő (9377.1), Nagyszékelyi-erdő, Öreg-hegy (9276.4), Nagyszékelyi-erdő: erdőssztyeprét (9376.2), Báni-völgy (9377.3)
1271. *Seseli varium* Trevir. – Kisszékelyi-erdő: Kukoricázó (9377.1), Simontornya: Szentpéteri-szőlőhegy (9277.3), Báni-völgy (9377.3)
1284. *Bupleurum rotundifolium* L. – Báni-völgy (9377.3)
1304. *Angelica sylvestris* L. – Báni-patak (9377.3)
1312. *Peucedanum alsaticum* L. – Báni-völgy (9377.3), Kisszékely: Kovászó (9377.1)
1314. *Peucedanum cervaria* (L.) Lapeyr. – Kisszékelyi-erdő (9277.3), Kisszékely: Kovászó (9377.1), Nagyszékelyi-erdő: erdőssztyeprét (9376.2)
1316.2 *Pastinaca sativa* subsp. *urens* (Req.) Čelak. – Báni-patak (9377.3), Kisszékelyi-patak (9377.1)
1382. *Centaureum pulchellum* (Sw.) Druce – Kisszékelyi-patak (9377.1)
1383. *Centaureum erythraea* Raf. – Kisszékely: Bab-aszó (9377.1)
1392. *Vinca hebecea* Waldst. et Kit. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2)
1393. *Vinca minor* L. – Nagyszékelyi-erdő: Dukai-hegy (9377.1)
1396. *Vincetoxicum hirundinaria* Medik. – Kisszékely: Hamarászó-völgy (9377.1)
1410. *Heliotropium europaeum* L. – Simontornya: Szentpéteri-szőlőhegy (9277.3)
1414. *Buglossoides arvensis* (L.) I. M. Johnston – Báni-völgy (9377.3)
1420. *Echium italicum* L. – Báni-völgy (9377.3), Kisszékely: Liliomosi-legelő (9377.1)
1421. *Echium vulgare* L. – Kisszékely: Bab-aszó (9377.1)
1429. *Symphytum officinale* L. – Báni-patak (9377.3), Kisszékelyi-patak (9377.1)
1437. *Anchusa officinalis* L. – Kisszékely: Bab-aszó, Liliomos (9377.1)
1449. *Myosotis sparsiflora* J. G. Mikan – Báni-völgy (9377.3)
1459. *Cynoglossum officinale* L. – Báni-völgy (9377.3)
1484. *Marrubium peregrinum* L. – Kisszékely: Bab-aszó (9377.1)
1488. *Phlomis tuberosa* L. Kisszékelyi-erdő: Pálfa (9277.3)

1492. *Galeopsis pubescens* Besser – Kiszékelyi-erdő: Kukoricázó (9377.1), Kiszékelyi-erdő (9277.3), Nagyszékelyi-erdő (9376.2)
1504. *Leonurus cardiaca* L. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2)
1509. *Stachys recta* L. – Simontornya: Szentpéteri-szőlőhegy (9277.3), Báni-völgy (9377.3)
1513. *Stachys germanica* L. – Báni-völgy (9377.3)
1516. *Nepeta pannonica* L. – Nagyszékelyi-erdő: erdőssztyeprét (9376.2)
1517. *Nepeta cataria* L. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2), Kiszékelyi-erdő (9277.3)
1518. *Glechoma hederacea* L. – Báni-völgy (9377.3)
1522. *Prunella laciniata* L. – Nagyszékelyi-erdő: erdőssztyeprét (9376.2), Kiszékely: Hamarászó-völgy (9377.1)
1523. *Prunella vulgaris* L. – Nagyszékelyi-erdő: Dukai-hegy (9377.1), Kiszékelyi-erdő: Kukoricázó (9277.3)
1528. *Calamintha menthifolia* Host – Nagyszékelyi-erdő: Dukai-hegy (9377.1), Nagyszékelyi-erdő (9376.2), Kiszékelyi-erdő (9277.3)
1538. *Thymus glabrescens* Willd. – Kiszékely: Bab-aszó, Liliomos (9377.1)
1541. *Lycopus europaeus* L. – Báni-patak (9377.3)
1549. *Mentha arvensis* L. – Báni-patak (9377.3)
1559. *Salvia aethiopis* L. – Simontornya: Szentpéteri-szőlőhegy (9277.3)
1596. *Verbascum blattaria* L. – Báni-völgy (9377.3)
1597. *Verbascum chaixii* Vill. subsp. *austriacum* (Schott) Hayek – Nagyszékelyi-erdő: erdőssztyeprét (9376.2), Nagyszékelyi-erdő: Dukai-hegy (9377.1)
1598. *Verbascum nigrum* L. – Kiszékelyi-erdő (9377.1)
1603. *Verbascum densiflorum* Bertol. – Báni-völgy (9377.3)
1604. *Verbascum phlomoides* L. – Kiszékely: Bab-aszó (9377.1)
1608. *Scrophularia nodosa* L. – Kiszékelyi-erdő (9277.3)
1628. *Pseudolysimachion spicatum* (L.) Opiz – Nagyszékelyi-erdő: erdőssztyeprét (9376.2), Báni-völgy (9377.3)
1633. *Veronica anagalloides* Guss. – Kiszékelyi-patak (9377.1)
1634. *Veronica catenata* Pennell – Kiszékelyi-patak (9377.1)
1638. *Veronica austriaca* L. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2)
1662. *Melampyrum barbatum* Waldst. et Kit. – Kiszékely: Kovászó (9377.1), Nagyszékelyi-erdő: erdőssztyeprét, Öreg-hegy (9276.4)
1671. *Odontites vernus* (Bellardi) Dumort. – Báni-patak (9377.3), Kiszékely: Hamarászó-völgy, Bab-aszó (9377.1)
1718. *Asperula cynanchica* L. – Báni-völgy (9377.3), Nagyszékelyi-erdő: erdőssztyeprét (9376.2)
1726. *Galium odoratum* (L.) Scop. – Nagyszékelyi-erdő: Kecse-hegy (9377.1), Kiszékelyi-erdő (9277.3)

1728. *Galium glaucum* L. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2), Báni-völgy (9377.3)
1734. *Galium uliginosum* L. – Kisszékelyi-patak (9377.1)
1744. *Galium lucidum* All. – Kisszékelyi-erdő: Kukoricázó (9377.1)
1745. *Galium mollugo* L. s. str. – Kisszékelyi-patak (9377.1), Báni-völgy (9377.3)
1748. *Cruciata laevipes* Opiz – Báni-völgy (9377.3)
1758. *Plantago media* L. – Kisszékely: Kovászó (9377.1)
1765. *Viburnum lantana* L. – Báni-völgy (9377.3)
1786. *Dipsacus laciniatus* L. – Kisszékelyi-patak (9377.1)
1787. *Dipsacus fullonum* L. – Kisszékelyi-patak (9377.1), Báni-völgy (9377.3)
1790. *Knautia arvensis* (L.) Coult. – Kisszékely: Bab-aszó, Liliomos (9377.1)
1794. *Scabiosa ochroleuca* L. – Kisszékely: Hamarászó-völgy (9377.1)
1797. *Campanula glomerata* L. – Báni-völgy (9377.3)
1799. *Campanula cervicaria* L. – Báni-völgy (9377.3)
1801. *Campanula bononiensis* L. – Simontornya: Szentpéteri-szőlőhegy (9277.3),
Kisszékely: Kovászó (9377.1), Nagyszékelyi-erdő: erdőssztyeprét (9376.2)
1802. *Campanula rapunculoides* L. – Nagyszékelyi-erdő: Dukai-hegy (9377.1)
1804. *Campanula trachelium* L. – Kisszékelyi-erdő: Kása-völgy (9277.3), Nagy-
székelyi-erdő (9376.2)
1805. *Campanula persicifolia* L. – Báni-völgy (9377.3)
1817. *Eupatorium cannabinum* L. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2), Báni-patak
(9377.3)
1828. *Aster linosyris* (L.) Bernh. – Nagyszékelyi-erdő: erdőssztyeprét (9376.2),
Kisszékely: Kovászó (9377.1)
1831. *Aster amellus* L. – Nagyszékelyi-erdő: erdőssztyeprét (9376.2)
1836. *Aster lanceolatus* Willd. – Báni-völgy (9377.3), Kisszékelyi-patak (9377.1)
1854. *Inula britannica* L. – Miszla: Bíbor (9376.4), Báni-völgy (9377.3), Kisszé-
kelyi-patak: (9377.1)
1856. *Inula germanica* L. – Kisszékelyi-erdő (9277.3), Kisszékely: Hamarászó-
völgy (9377.1), Simontornya: Szentpéteri-szőlőhegy (9277.3)
1857. *Inula salicina* L. – Nagyszékelyi-erdő: Dukai-hegy (9377.1)
1858. *Inula ensifolia* L. – Nagyszékelyi-erdő: Dukai-hegy (9377.1)
1866. *Bidens cernua* L. – Kisszékelyi-patak (9377.1)
1867. *Bidens tripartita* L. – Miszla: Bíbor (9376.4)
1868. *Bidens frondosa* L. – Miszla: Bíbor (9376.4)
1894. *Anthemis tinctoria* L. – Kisszékely: Kovászó (9377.1)
1905. *Achillea pannonica* Scheele – Nagyszékelyi-erdő: erdőssztyeprét (9376.2),
Kisszékely: Hamarászó-völgy (9377.1)
1906. *Achillea collina* J. Becker – Kisszékely: Kovászó, Liliomos (9377.1)
1907. *Achillea millefolium* L. s. str. – Miszla: Bíbor (9376.4), Báni-patak (9377.3),
Kisszékelyi-patak (9377.1)

1913. *Tanacetum vulgare* L. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2)
1918. *Leucanthemum vulgare* Lam. s. str. – Kiszékely: Kovászó (9377.1), Kiszékelyi-patak (9377.1), Báni-völgy (9377.3)
1924. *Artemisia campestris* L. – Nagyszékelyi-erdő: erdőssztyeprét (9376.2), Simontornya: Szentpéteri-szőlőhegy (9277.3)
1931. *Tussilago farfara* L. – Kiszékelyi-patak (9377.1)
1935. *Doronicum hungaricum* (Sadler) Rchb. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2)
1948. *Senecio erucifolius* L. – Nagyszékelyi-erdő: erdőssztyeprét, Öreg-hegy (9276.4), Kiszékely: Liliomos (9377.1)
1949. *Senecio jacobaea* L. – Kiszékely: Hamarászó-völgy, Kovászó (9377.1), Báni-völgy (9377.3)
1962. *Carlina vulgaris* L. s. l. – Báni-völgy (9377.3)
1964. *Xeranthemum annuum* L. – Kiszékely: Bab-aszó (9377.1), Báni-völgy (9377.3)
1965. *Echinops sphaerocephalus* L. – Báni-völgy (9377.3)
1967. *Arctium tomentosum* Mill. – Báni-völgy (9377.3)
1971. *Jurinea mollis* (L.) Rchb. – Kiszékely: Kovászó (9377.1), Báni-völgy (9377.3)
1973. *Carduus nutans* L. – Báni-völgy (9377.3)
1974. *Carduus acanthoides* L. – Kiszékely: Bab-aszó (9377.1)
1980. *Cirsium eriophorum* (L.) Scop. – Báni-völgy (9377.3), Kiszékely: Hamarászó (9377.1)
1986. *Cirsium canum* (L.) All. – Báni-patak (9377.3)
- 1999.1 *Centaurea jacea* L. subsp. *banatica* (Rochel) Hayek – Kiszékelyi-patak (9377.1)
- 1999.2 *Centaurea jacea* L. subsp. *jacea* L. – Kiszékelyi-patak (9377.1)
- 1999.3 *Centaurea jacea* L. subsp. *angustifolia* Greml. – Nagyszékelyi-erdő: erdőssztyeprét (9376.2), Kiszékely: Liliomosi-legelő (9377.1)
- 2008.1 *Centaurea scabiosa* L. subsp. *sadleriana* (Janka) Asch. et Graebn. – Kiszékely: Kovászó (9377.1)
- 2008.3 *Centaurea scabiosa* L. subsp. *scabiosa* – Báni-völgy (9377.3), Kiszékely: Bab-aszó, Hamarászó-völgy (9377.1), Simontornya: Szentpéteri-szőlőhegy (9277.3), Nagyszékelyi-erdő: erdőssztyeprét (9376.2)
2010. *Centaurea stoebe* L. – Báni-völgy (9377.3)
2021. *Leontodon hispidus* L. – Báni-patak (9377.3)
2023. *Picris hieracioides* L. – Kiszékely: Kovászó (9377.1), Simontornya: Szentpéteri-szőlőhegy (9277.3)
2033. *Tragopogon orientalis* L. – Báni-patak (9377.3)
2037. *Sonchus palustris* L. – Báni-patak (9377.3), Kiszékelyi-patak (9377.1)
2046. *Mycelis muralis* (L.) Dumort. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2)

2052. *Chondrilla juncea* L. – Kisszékely: Bab-aszó (9377.1)
2054. *Crepis rhoeadifolia* M. Bieb. – Kisszékelyi-patak (9377.1)
2056. *Crepis setosa* Haller – Báni-völgy (9377.3)
2061. *Crepis tectorum* L. – Báni-völgy (9377.3)
2062. *Crepis biennis* L. – Báni-patak (9377.3), Kisszékelyi-patak (9377.1)
2066. *Hieracium macranthum* Ten. – Simontornya: Szentpéteri-szőlőhegy (9277.3)
2073. *Hieracium baubini* Schult. ex Besser – Simontornya: Szentpéteri-szőlőhegy (9277.3)
2081. *Hieracium umbellatum* L. – Kisszékely: Kovászó (9377.1)
2083. *Hieracium racemosum* Waldst. et Kit. – Nagyszékelyi-erdő: erdőssztyeprét (9376.2)
2124. *Alisma plantago-aquatica* L. – Kisszékelyi-patak (9377.1)
2125. *Alisma lanceolatum* With. – Miszla: Bíbor (9376.4), Báni-patak (9377.3), Kisszékelyi-patak (9377.1)
2140. *Veratrum nigrum* L. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2)
2144. *Anthericum ramosum* L. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2), Kisszékelyi-erdő: Kukoricázó (9377.1)
2159. *Ornithogalum umbellatum* L. s. l. – Báni-völgy (9377.3), Nagyszékelyi-erdő (9376.2)
2163. *Scilla vindobonensis* Speta – Nagyszékelyi-erdő (9376.2), Nagyszékely: Kálános-erdő (9376) KEVEY (2018), Kisszékelyi-erdő: Kukoricázó (9377.1), Kisszékelyi-erdő (9277.3)
2168. *Muscari comosum* (L.) Mill. – Báni-völgy (9377.3)
2169. *Muscari neglectum* Gun. ex Ten. s. l. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2), Báni-völgy (9377.3)
2171. *Allium vineale* L. – Simontornya: Szentpéteri-szőlőhegy (9277.3)
2172. *Allium sphaerocephalon* L. – Báni-völgy (9377.3)
2174. *Allium scorodoprasum* L. s. str. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2)
2188. *Allium oleraceum* L. – Kisszékelyi-erdő (9277.3), Kisszékelyi-erdő: Kukoricázó (9377.1)
2190. *Allium flavum* L. – Nagyszékelyi-erdő: erdőssztyeprét, Öreg-hegy (9276.4), Nagyszékelyi-erdő (9376.2)
2191. *Allium paniculatum* L. s. str. – Simontornya: Szentpéteri-szőlőhegy (9277.3)
2192. *Convallaria majalis* L. – Nagyszékelyi-erdő: Barátok tava (9377.1), Kisszékelyi-erdő: Kukoricázó (9377.1)
2195. *Polygonatum latifolium* (Jacq.) Desf. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2)
2198. *Asparagus officinalis* L. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2)
2222. *Gagea pratensis* (Pers.) Dumort. – Nagyszékelyi-erdő: Dukai-hegy (9377.1), Nagyszékelyi-erdő (9376.2)
2235. *Lilium martagon* L. – Nagyszékelyi-erdő: Dukai-hegy, Barátok tava (9377.1)

2241. *Galanthus nivalis* L. – Kiszékelyi-erdő (9377.1)
 2244. *Narcissus poeticus* L. – Nagyszékelyi-erdő: Kecse-hegy (9377.1)
 2251. *Iris pseudacorus* L. – Kiszékelyi-patak (9377.1)
 2260. *Iris variegata* L. – Nagyszékelyi-erdő: Dukai-hegy (9377.1)
 2269. *Juncus inflexus* L. – Kiszékelyi-patak (9377.1), Kiszékely (9377.1) KIRÁLY (2007)
 2270. *Juncus effusus* L. – Báni-patak (9377.3)
 2298. *Festuca pratensis* Huds. – Báni-patak (9377.3)
 2301. *Festuca rubra* L. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2)
 2315. *Festuca valesiaca* Schleich. ex Gaudin – Báni-völgy (9377.3)
 2316. *Festuca pseudovina* Hack. – Kiszékely: Liliomosi-legelő (9377.1)
 2333. *Poa nemoralis* L. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2)
 2336. *Poa pratensis* L. s. str. – Kiszékelyi-patak (9377.1)
 2343. *Dactylis polygama* Horv. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2), Kiszékelyi-erdő (9277.3)
 2346. *Catabrosa aquatica* (L.) P. Beauv. – Kiszékelyi-patak (9377.1)
 2347. *Apera spica-venti* (L.) P. Beauv. – Báni-völgy (9377.3)
 2349. *Briza media* L. – Báni-völgy (9377.3), Kiszékely: Kovászó (9377.1)
 2356. *Melica transsylvanica* Schur – Nagyszékelyi-erdő (9376.2), Nagyszékelyi-erdő: erdőssztyeprét, Öreg-hegy (9276.4), Kiszékely: Bab-aszó (9377.1)
 2361. *Glyceria maxima* (Hartm.) Holmb. – Kiszékelyi-patak (9377.1)
 2370. *Bromus hordeaceus* L. – Báni-völgy (9377.3), Simontornya: Szentpéteri-szőlőhegy (9277.3)
 2378. *Bromus commutatus* Schrad. – Báni-patak (9377.3), Kiszékelyi-patak (9377.1)
 2380. *Bromus erectus* Huds. – Kiszékely: Kovászó (9377.1), Báni-völgy (9377.3)
 2381. *Bromus pannonicus* Kumm. et Sendtn. – Kiszékely: Liliomosi-legelő (9377.1)
 2384. *Bromus benekenii* (Lange) Trimen – Nagyszékelyi-erdő: Dukai-hegy (9377.1), Kiszékelyi-erdő (9277.3)
 2391. *Brachypodium rupestre* (Host) Roem. et Schult. – Nagyszékelyi-erdő: erdőssztyeprét (9376.2)
 2393. *Elymus caninus* (L.) L. – Miszla: Bíbor (9376.4)
 2396. *Elymus hispidus* (Opiz) Melderis – Nagyszékelyi-erdő (9376.2)
 2424. *Arrhenatherum elatius* (L.) P. Beauv. ex J. Presl et C. Presl – Báni-patak (9377.3), Kiszékelyi-patak (9377.1)
 2430. *Koeleria cristata* (L.) Pers. em. Borbás ex Domin – Kiszékely: Bab-aszó, Liliomos (9377.1)
 2435. *Deschampsia caespitosa* (L.) P. Beauv. – Kiszékelyi-patak (9377.1)
 2461. *Phleum pratense* L. – Kiszékelyi-patak (9377.1)

2463. *Alopecurus pratensis* L. – Báni-patak (9377.3)
2469. *Phalaris arundinacea* L. – Kisszékelyi-patak (9377.1)
2472. *Piptatherum virescens* (Trin.) Boiss. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2)
2473. *Stipa capillata* L. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2), Simontornya: Szentpéteri-szőlőhegy (9277.3)
2477. *Stipa pennata* L. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2), Nagyszékelyi-erdő: erdő-sztyeprét (9376.2)
2481. *Phragmites australis* (Cav.) Steud. – Báni-patak (9377.3)
2487. *Cleistogenes serotina* (L.) Keng – Kisszékelyi-erdő: Pálfa (9277.3), Simontornya: Szentpéteri-szőlőhegy (9277.3), Kisszékelyi-erdő: Kukoricázó (9377.1)
2521. *Chrysopogon gryllus* (L.) Trin. – Simontornya: Szentpéteri-szőlőhegy (9277.3), Kisszékely: Hamarászó-völgy (9377.1)
2526. *Arum maculatum* L. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2), Nagyszékelyi-erdő: Dukai-hegy (9377.1)
2544. *Typha latifolia* L. – Báni-patak (9377.3)
2550. *Schoenoplectus lacustris* (L.) Palla s. str. – Báni-patak (9377.3), Kisszékelyi-patak (9377.1)
2556. *Bolboschoenus maritimus* (L.) Palla – Báni-patak (9377.3), Kisszékelyi-patak (9377.1)
2557. *Bolboschoenus planiculmis* (F. Schmidt) T. V. Egorova – Kisszékelyi-patak (9377.1)
2559. *Bolboschoenus laticarpus* Marhold, Hroudová, Ducháček et Zákr. – Kisszékelyi-patak (9377.1)
2561. *Scirpus sylvaticus* L. – Kisszékelyi-patak (9377.1), Kisszékely (9377.1) KIRÁLY (2007)
2593. *Carex praecox* Schreb. – Kisszékely: Kovászó (9377.1), Kisszékely (9377.1) KIRÁLY (2007)
2598.1. *Carex divulsa* Stokes subsp. *divulsa* – Nagyszékelyi-erdő: Dukai-hegy (9377.1), Kisszékelyi-erdő (9377.1)
2598.2. *Carex divulsa* Stokes subsp. *leersii* (Kneucker) W. Koch – Nagyszékelyi-erdő: Dukai-hegy (9377.1), Kisszékelyi-erdő (9377.1), Kisszékelyi-erdő (9277.3)
2601. *Carex vulpina* L. s. str. – Mészla: Bíbor (9376.4), Báni-patak (9377.3), Kisszékelyi-patak (9377.1)
2608. *Carex stenophylla* Wahlenb. – Simontornya: Szentpéteri-szőlőhegy (9277.3)
2634. *Carex sylvatica* Huds. – Nagyszékelyi-erdő: Dukai-hegy (9377.1), Kisszékelyi-erdő (9377.1)
2638. *Carex acutiformis* Ehrh. – Báni-patak (9377.3), Kisszékelyi-patak (9377.1)

2639. *Carex riparia* Curtis – Báni-patak (9377.3), Kiszékelyi-patak (9377.1)
2641. *Carex vesicaria* L. – Miszla: Bíbor (9376.4), Báni-patak (9377.3)
2647. *Carex michelii* Host – Kiszékelyi-erdő (9277.3), Kiszékelyi-erdő: Kukoricázó (9377.1), Kiszékelyi-erdő (9277.3) HORVÁTH (2014)
2660.1 *Epipactis leptochila* (Godfery) Godfery – Kiszékelyi-erdő: Kukoricázó (9377.1)
2660.2 *Epipactis leptochila* (Godfery) Godfery subsp. *neglecta* (Kümpel) Kümpel – Kiszékelyi-erdő: Kukoricázó (9377.1)
2680. *Neottia nidus-avis* (L.) Rich. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2), Nagyszékelyi-erdő: Kecsk-hegy (9377.1)
2704. *Orchis purpurea* Huds. – Nagyszékelyi-erdő (9376.2), Nagyszékelyi-erdő: erdőssztyeprét (9376.2), Nagyszékelyi-erdő: Dukai-hegy (9377.1)

Megvitatás

A hegyhát déli részén a zárt tölgyes övben végzett korábbi vizsgálatokkal összehasonlítva, itt az erdőssztyep övben tapasztalható az eurázsiai-kontinentális flóraelemek térnyerése. A vizsgálat adatgyűjtő jellege csak tapasztalati megállapításokat tesz lehetővé, és nem vállalkozik a tipikus flóraelemek arányainak változását kimutató matematikai elemzésre a két klímazonális öv között. Ezért olyan élőhelyeket és fajokat említ meg, amelyek a két klímazonális öv közötti különbségre utalnak, és a vizsgált területre jellemzőek.

Az eurázsiai-kontinentális flóraelemek olyan erdőtípusokban jelennek meg főként, mint a mész- és melegkedvelő tölgyesek (L1), a nyílt lösztölgyesek (M2) és a ritkábban előforduló hegylábi zárt erdőssztyep lösztölgyesek (L2x). A sásfajok között uralkodóvá válik a *Carex michelii*, és jellemzőnek mondható a sásfélék fajsza- és egyedszámcsökkenése a gypszintben. A *Mercurialis perennis* helyett itt szinte csak *M. ovata* található. A pázsitfűfélék között viszonylag nagy borítást ér el a *Piptatherum virescens* és a *Melica transilvanica*. A nyílt lösztölgyesekben jelentős tömegben virágzik augusztusban a *Cleistogenes serotina*, de itt nagy mennyiségben található olyan eurázsiai fajok is, mint a *Veratrum nigrum*, *Vinca herbacea*, *Inula germanica*, *Achillea pannonica*, *Ajuga laxmanni*, és kisebb egyedszámmal a *Phlomis tuberosa* és a *Lathyrus lacteus*, valamint a fásszárúak közül a *Cotinus coggygria* és az *Acer tataricum*. Az erdei élőhelyeken jellemző az olyan balkáni, szubmediterrán és mediterrán taxonok elmaradása, mint a *Helleborus* és *Ruscus* fajok, valamint a *Tamus communis*. Jelentős mértékű csökkenést tapasztaltam a Pteridopsida és az *Epipactis* fajoknál is.

A gyeses élőhelyek közül főként két típusban az erdőssztyepréten (H4), és a löszgyeppek, kötött talajú sztyepréteken (H5a) jelennek nagy számban olyan eur-

ázsiai fajok, mint az *Allium flavum*, az *Aster amellus*, az *Aster linosyris*, a *Stipa capillata*, a *Stipa pennata* és a *Dorycnium herbaceum*. Az utóbbi ugyan nem eurázsiai flóraelem, de előfordulása jóval tömegesebb, mint a hegyhát déli részén. A *Stipa capillata*, a *Seseli annuum* és az *Achillea pannonica* kisebb egyedszámban a délebbi területeken is megjelennek, viszont a *Nepeta pannonica*-t, a *Seseli varium*-ot és a *Jurinea mollis*-t eddig csak itt figyeltem meg.

A vizsgált Natura 2000-es vizes élőhelyek közül sajnos csak a Kisszékelyi-patak őrizte meg természetes jellegét. Ennek köszönhetően két, a Tolnai-hegyháton ritka vizes élőhelytípus, ha erősen fragmentáltan is, de fennmaradhatott. A harmatkásás, békaliliomos mocsári-vízparti növényzetben (B2) szép számban tenyészik a *Bolboschoenus laticarpus* és a *B. planiculmis*. A patakparti lápi magaskórósban (D5) és a közeli, nem zsombékoló magassárréteken több helyen van *Catabrosa aquatica*. A Báni-patak mentén végzett intenzív mezőgazdasági tevékenység miatt csak mocsárrétek maradtak fenn kis számban.

Köszönetnyilvánítás

Tóth István Zsolt botanikusnak hálás vagyok több éve tartó önzetlen szakmai segítségéért, valamint köszönöm a Duna–Dráva Nemzeti Park Igazgatósága igazgatójának, Závoczky Szabolcsnak és munkatársainak támogatását is.

Irodalomjegyzék

- ÁDÁM L. 1969: A Tolnai-dombság kialakulása és felszínalaklata. Akadémiai Kiadó, Budapest, 186 pp.
- BARTHA D., KIRÁLY G., SCHMIDT D., TIBORCZ V., BARINA Z., CSIKY J., JAKAB G., LESKU B., SCHMOTZER A., VIDÉKI R., VOJTKÓ A., ZÓLYOMI Sz. (szerk.) 2015: Magyarország edényes növényfajainak elterjedési atlasza. Nyugat-magyarországi Egyetem Kiadó, Sopron, 329 pp.
- CSIKY J. 2017: Pótlások Magyarország edényes növényfajainak elterjedési atlaszához V. Kitaibelia 22(2): 383–408. <https://doi.org/10.17542/kit.22.383>
- DDNP 2016: A Kisszékelyi dombság (HUDD20029) Natura 2000 terület fenntartási terve. Duna–Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, 94 pp.
- HOLLÓS L. 1911: Tolna vármegye flórájához. Botanikai Közlemények 10: 89–108.
- HORVÁT A. O. 1942: Külsősomogy és környékének növényzete. Borbásia 4(6): 1–70.
- HORVÁTH A. 2014: A kisszékelyi táj varázsa. Kisszékelyi Kulturális Egyesület, Kisszékely, 47 pp.
- HORVÁTH A. 2017: A Kisszékelyi Kálvária-domb Természetvédelmi Terület, Kisszékely, 50 pp.
- HORVÁTH A., KOVÁTS L. 2014: Javaslat a „Kisszékely környéki erdők” megyei értéktárba történő felvételéhez. Kisszékelyi Kulturális Egyesület, 12 pp.
- HORVÁTH A., KEVEY B., LENDVAI G., SIMON Gy., SONNEVEND I. 2017: Tatárjuharos-tölgyesek (*Aceri tatarici-Quercetum pubescentis-robotis* Zólyomi 1957) az Észak-Mezőföldön és a Zámolyi medence környékén. Botanikai Közlemények 104(1): 109–130. <https://doi.org/10.17716/botkozlem.2017.104.1.109>
- KEVEY B. 1993: Adatok Magyarország flórájának és vegetációjának ismeretéhez VI. Botanikai Közlemények 80: 53–61.

- KEVEY B. 2004: Dél-Dunántúl fokozottan védett növényei. *Kitaibelia* 9: 67–83.
- KEVEY B. 2008: Magyarország erdőtársulásai. *Tilia* 14: 1–488.
- KEVEY B. 2017: Pótlások Magyarország edényes növényfajainak elterjedési atlaszához IV. *Kitaibelia* 22(2): 358–382. <https://doi.org/10.17542/kit.22.358>
- KEVEY B. 2018: Pótlások Magyarország edényes növényfajainak elterjedési atlaszához VII. *Kitaibelia* 23(2): 218–237. <https://doi.org/10.17542/kit.23.218>
- KEVEY B., HORVÁTH A., LENDVAI G., SIMON GY. 2018: A Tolnai-Hegyhát zárt lösztölgyesei (*Pulmonario mollis-Quercetum roboris* Kevey 2008). *Botanikai Közlemények* 105(2): 269–284. <https://doi.org/10.17716/botkozlem.2018.105.2.269>
- KEVEY B., HORVÁTH A., LENDVAI G. 2019: A Tolnai Hegyhát gyertyános tölgyesei (*Corydali pumilae-Carpinetum* Kevey 2008). *Botanikai Közlemények* 106(1): 113–129. <https://doi.org/10.17716/botkozlem.2019.106.1.113>
- KIRÁLY G. (szerk.) 2009: Új magyar fűvészkönyv. Magyarország hajtásos növényei. Határozókulcsok. Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság, Jósvald, 616 pp.
- KIRÁLY G. 2007: Kiegészítések Külső-Somogy edényes flórájának ismeretéhez. *Somogyi Múzeumok Közleményei* 17: 31–40.
- PILLICH F. 1927: Adatok Tolnavármegye flórájához. *Magyar Botanikai Lapok* 26: 94–97.
- PILLICH F. ifj. 1930: Simontornya és környéke flórája. Kézirat, 74 pp.
- SOÓ R. 1962: Növényföldrajz. Tankönyvkiadó, Budapest, 143 pp.
- TELEKI B. 2012: Növényföldrajzi adatok a Völgység és a Tolnai-hegyhát keleti felére jellemző klímazonális vegetáció meghatározásához. *Tájökológiai Lapok* 10: 25–40.
- TÓTH I. Zs. 2018: Botanikai adatok Tolnából és Baranyából III. *Kitaibelia* 23(1): 39–50. <https://doi.org/10.17542/kit.23.39>
- VAS I., TÓTH I. Zs. 2018: Lengyel és Hőgyész környéki erdők Natura 2000 erdőterületeinek florisztikai adatai. *Kitaibelia* 23(1): 31–38. <https://doi.org/10.17542/kit.23.31>

Floristic survey of Kisszékely Hills Natura 2000 site, SW Hungary

I. VAS

H-7191 Hőgyész, Jókai u. 9, Hungary; istvanvas00@yahoo.de

Accepted: 1 July 2020

Key words: flora of Hungary, forest habitats, grasslands, protected species, Tolna Hills, wetlands.

In my second report on the flora and phytogeography of the Tolna Hills (SW Hungary), I present occurrence data for 313 species in the Kisszékely Hills (HUDD20029) Natura 2000 site designated in the northern part of the region lying in the forest steppe vegetation zone. In addition to forest associations, data collection was extended to grassland and wetland habitats as well. These floristic records complement the maps published in BARTHA et al. 2015: Distribution at-

las of vascular plants of Hungary. Compared with records obtained earlier in the local forest zone, these new observations show a higher prevalence of Eurasian-continental floristic elements (e.g. *Stipa pennata*, *Stipa capillata*, *Adonis vernalis*, *Allium flavum*, *Inula germanica*, *Linum hirsutum*, *Acer tataricum*, *Melica transilvanica*, *Festuca rupicola*), and a lower preponderance of certain sub-Mediterranean and Mediterranean taxa, like *Helleborus* and *Ruscus* species, and *Tamus communis*. Additionally, markedly fewer Pteridopsida and *Epipactis* species were encountered. Agricultural field cultivation in the vicinity of Kisszékely Creek endanger precious wetland habitat fragments not registered before.